

INSTITUUT VIR EIETDSE GESKIEDENIS

Die Universiteit van die Oranje-Vrystaat

Ble
kk
was
Rus
Felle

Bron
nr.
0 1 6 7

Datum
90.09.04.247

Onderwerp
nr.
I II

Knipsel
nr.
I I I I

Oosterlig

Jg. 54 Nr. P. 5 Dat. 4 SEP 1990

Nuwe name 'n vernuwing

TREFWOORDE

71ste Jaarlikse Kunsttentoonstelling van die OPVBK in die Koning George VI-Kunsmuseum.

DIE kenmerkende karakter wat die Oos-Kaapse tentoonstelling die afgelope paar jaar gehad het, veral wat die weergawe van die Oos-Kaapse landskap betref, het met hierdie tentoonstelling vervaag, terwyl die individualisme en variasie van werk toegeneem het. Dit kan moontlik toegeskryf word aan die groot aantal nuwe name wat voorkom.

Met sy openings toespraak het die redakteur van die Oosterlig, Mnr. P. van Manen, gemeld die Oos-Kaapse Kunsvereniging finansiële suksesse terwyl sport met miljoene rande geborg word. Edward Lucie Smith, skrywer van die boek *Art today*, beweer dat wanneer die kuns vernietig word, dit ook die vernietiging van die samelewing en beskawing sou kon beteken. Mnr. Van Manen bepleit 'n groter betrokkenheid van die gemeenskap by die beelden- en kunste en stel selfs voor dat Port Elizabeth die voorbeeld van Grahamstad moet volg en groter en meer kunsgeleenthede, waarby baie kunstenaars betrokke kan raak, behoort te skep.

Toe voorspel is dat Anton Momborg op die drumpel van groot verwagtinge staan, was die voorspelling heeltemal akkuraat. Hy is die wenner van vanjaar se toekenning vir die beste inskrywing. Hierdie lof is welverdiend, want sy naam het reeds sinoniem met beeldhouwerk geword. Die twee gips beelde wat hy hier vertoon is grys geverf en dit verleen daaraan 'n loodagtige voorkoms. Die afwerking en aanbieding is briljant.

J. Klopper ontvang die toekenning vir die belowendste kunswerk. In sy sensitiewe tekeninge gebruik hy interessante kombinasies van beelde met titels soos *Pluto's Vale: Die aalwyn en die Engel*. Bekwame tekenvernuwings en keuse van beeldmateriaal sorg vir sy sukses.

P. Holdsworth, 'n kunstenaar van George, toon groot potensiaal. Sy ambisieuse skildery *Concern* waarin hy bonkige figure en perde gebruik, is werklik indrukwekkend en tegnies uitstekend versorg. Dit is een van die beste skilderye op hierdie tentoonstelling. Hy slaag daarin, net soos Jessie Mooij, om die toneel met 'n eteriese lig te deurspoel. Hierdie ontasbare lig sluit ook aan by haar tema, *St. Augustine's Cathedral*. Met die katedraal wat versteek word in 'n massa kleurrike plantegroei. Jessie skilder weer eens 'n toneel tiperend van Port Elizabeth.

Susan Barnard se twee groot skilderye beïndruk ook. Sy maak gebruik van oordrewe distorsie in die een skildery en realisme in haar ander skildery, *Dawid*. In albei skilderye gebruik sy die assosiasie van persoon en objek

met vernuftige en weldeurdragte komposisies.

Thys Cilliers se landskap is hier minder aggressief as dié op 'n onlangse tentoonstelling. Hoewel hy slegs 'n verbrokkelende landskap sonder beelde skilder, bly sy werk veelseggend en ruk aan die toeskouer. Dit is 'n hoogs gesofistikeerde kunswerk.

Rina Badenhorst bring figure in haar geframenteerde, onwerklike landskap. In hierdie *Human Pyramid — dead happiness* is daar ook 'n groot mate van dubbelsinnigheid en 'n sonderlinge stemming.

Colleen Senekal se selfportret is 'n potlood-tekening waar sy 'n sterk klassieke merk saam met 'n subtiële distorsie gebruik om 'n kontemporêre kunswerk te skep. Dit laat 'n groot indruk.

Rina Gerber se klein *Portret van Mara* is nie foto-realisties nie. Dit is eerder 'n portret van die innerlike mens. Sy slaag daarin om dieselfde tydloosheid en atmosfeer wat so kenmerkend van haar landskaptonele is, ook hier uit te lig. Die agtergrond wat komplementêrend werk en die plasing van die figuur verdien ook melding.

M. Mahobe, 'n kunstenaar van Johannesburg, se houtrelief tref veral as gevolg van die naïewiteit van tema daarvan. Die swart kunstenaar het die vermoë om homself op 'n sonderlinge wyse uit te druk wat heeltemal inherent is. Ook sy klein klei beeldjie *Isangoma* is melancholies en ontroerend.

C.A. Joubert se olieverf skildery *Cemetery* tref as gevolg van die ongeskusteldheid en die entoesiastiese kleurgebruik. Die kontras van skadu en lig is opvallend.

Jennifer Crooks vertoon weer eens 'n variasie op die landskap met *Horseshoe Bend Bathurst*. Sy bly getrou aan die Oos-Kaapse landskap en daar kom ook nou nuwe interessantheide voor in haar werk.

Vir sy beeldhouwerk *Beyond 2000* gebruik I. Salie 'n interessante sweistegniek. Daar gebeur egter te veel en die individuele beelde kan nie na reg waardeur word nie. In 'n ander milieu sou dit dalk ook beter kon funksioneer.

Behalwe bogenoemde kunswerke, is daar nog baie interessante kunswerke. Daar is heelwat kunstenaars wie se werk hier ontbreek en dit sou jammer wees indien die iewendige kunshandel sommige kunstenaars sou weerhou om deel te neem. Hopelik sal die Oos-Kaapse kunstenaars nooit so blasé word nie!

Die feit dat daar soveel inskrywings van elders is, is ook verblydend en kan dalk nuwe momentum aan hierdie jaarlikse geleentheid gee.

— Helena T

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10